

# Ibrawini Meyaki Woste Wosiya Gachgiru

Han wosiyaas tichchenaas amanyinyini meyaasta akama tugga'o kar'na boor'a amantobesiison beyonoytemato teetnitiison aruti uknawa chinuknawa; han tichaason tichi bar Ibrawini meeni amanyinyini meyak Yesus Kiristoos futo dey Ha'ooson ammanon kesire besir sinbaason besunak. Es amanyinyini meya amantobesiisik zagusonek baassotin chinidifer. Es baron dey zagifena kabaasik keez futo ammanon kisire besi:

1. Ephpheteena shanaaski kamo Abaasik futo ajajamter sina Yesus koi'ba foonto Ha'oni Naawa. Ha'oni Naa sinbaasik kur'u teyyani kaamaasi raajjuni meya; Museniistannawa Ha'oosi wosiyaasikitotanna bar akamanon denalowa.
2. Yesus kur'u teyyani kaamaasi maagni meyaastan akamanon denalo sina koi'ba foonto maag sinbaason Ha'oos teetbaasik makewa.
3. Yesusniki kamo amanyinyini meya boor'aassin, digaassinnawa kituussinna fui'tosone. Yesus maagni meeni maag sinbaasik Ibrawini meeni amantoosiknawa sitiriisikna kaabare yere waagni maa'aas yiraranimato sinna biistet fa faruus futo sinanak zagi.

Han tichaason tichi bar Israelni meeni tochoossik arto sina asuni meeni amantooson beso zagire ke'ak (eddeba 11) feretisefe asuni meya amantobesiisik zagusonek yaadassidifer. Esiisimato edde 12 feretisefe asuni meya aafbesiison Yesusniista zaguk amantobesiisik zagusoneknawa aaffa shanewa rakkone baassosta kar'fana kabaasik fakusonektu kiitife. Koi'baastak dey kiitonewa teetnitiison oodti yifa kaamne makok wosibaason koor'i.

### **Matsafaas Siruk Ephna Ephobaas**

Gachgiru: Ha'oos Kiristoosniki kamo ammanon bestobaas Edde 1:1-3

Kiristoos Ha'oosi wosiyanikitotan denalo sinnamato Edde 1:4–2:18

Kiristoos Museniistannawa Iyyasuniistanna denalo sinnamato Edde 3:1–4:13

Kiristoos maagiisatan denalo sinbaas Edde 4:14–7:28

Kiristoosni teyyani kaamaas denalo sinnamato Edde 8:1–9:22

Kiristoosni maa'a sinnaas arkira beste; Edde 9:23–10:39

Amantoosi akama sina Edde 11:1–12:29

Ha'ooson girsu Edde 13:1-19

Koi'ni shiipho Edde 13:20-21

Koor'uba 13:22-25

### *Ha'oos Nawubaaski Kamo Make*

<sup>1</sup> Ha'oos zeemoti neyaassi showo ugnak; raa-jjuni meyaki kamo inno abani meyak showo kaba maket faar.

<sup>2</sup> Sinuntano hash orfoti neyaassi zuuttambaase asin warasonir zagina nawubaaski kamo in-nok make. Han daason dey zuuttambaase asin tesinaas barikwa.

<sup>3</sup> Bar Ha'oosi ulfinanon palpalgire besir. Bar haalabaasik Ha'oosneen ane mai'sire isarwa. Kaambaasi hugnak han daason zuutire teebbe ephiwa. Asuni meyanon dey boor'besiissin kayimsinanneen orfo samak hugnaba faana Ha'oosi ho'itta di.

<sup>4</sup> Barik imte sunaas Ha'oosi wosiyani suntan denalo sinnamato Ha'oosi Naa Ha'oosi wosiyatan akamanon denalowa.

*Ha'oosi Naa Ha'oosi Wosiyatan Akamanon Denalo*

<sup>5</sup> Ha'oos bari wosiyaasi ganeyasin:

«Ne Naatawa;  
hawung neen koonin»  
hepsa dey: «Ta barik aba sinana;  
bar dey taak Naata sinana»  
yinaas oonininso?

<sup>6</sup> Ha'oos uuzza Nawubaasin  
han daasta wosifana kabaasik;  
«Ha'oosi wosiya zuuttera;  
barik sagadona» yifawa.

<sup>7</sup> Sinuntano Ha'oosi wosiyani chowaasik;  
dey: «Ha'oosi wosiyankitonon Ayyananikito;  
Ha'oosik wostesefe baassotin;  
dey geeni winonikito zagunir» yifawa.

<sup>8</sup> Sinuntano Naasa chowak;  
«Ha'oose; zigimunees koi'ba foontonon foonir;  
taatonees dey ookoni haaro.

<sup>9</sup> Ookooson shunit; manguuson dey oomtet;  
es bari boor'a Daama Ha'onees;

omoneesatan denalonon gira;  
imfa muudak neen muudi» yifa.

<sup>10</sup> Esiisimato dey:

«Daamiiso! Ne zeemba daason tesitwa;  
samaasikito dey kushuneesi wostowa.

<sup>11</sup> Es barikito zuuttera tishunir;

sinuntano ne footar;

zuuttambaase maamnimate kur'una.

<sup>12</sup> Maamnimate zagira biruta;

barikito dey maamnimate sinna soolta;

sinuntano ne aagene aagene sinfanak;

ne; neneesik koi'ba aafa» yifa.

<sup>13</sup> Ha'oos bari wosiyaasikitoni ganeyasin:

«Gumaneesakitonin wochoneesi;

sikalosi zaguna kabaneen;

ta hoi'ta tessaasta duwa»

yinaas oonininso?

<sup>14</sup> Eekan Ha'oosi wosiya zuuttera faruni asuni  
meyak wostonak wostera ya Ha'oni wostinyanya  
sina Ayyananikitotano?

## 2

### *Danni Faruuson Mai'sira Oodanik Sholsifa*

<sup>1</sup> Es bari boor'a odeni chowaastan mor'orera  
gandonoynimato odeni wuzaasi chowanon  
mai'sira oodanik sholsuwa.

<sup>2</sup> Ha'oosi wosiyaki kamo makte kaamaas futo  
siniwa. Es kaamaason aatfe barnawa han kaa-  
maasik ajajamtonoy barna sholsu ke'ooson eph-  
phetoona.

<sup>3</sup> Eekin inno han akama faruuson arifaat bey-  
faanine aakkak aatta kesak chimanirinso? Han  
faruuson zeemme makees Daamiiswa. Barkin

ode asuni meya han baronnu gasasisere mak-setewa.

<sup>4</sup> Ha'oos dey mallatoosikitonon; diinqi chowaasikitonon; showo tesa biistera artonoy wuzasikitonon zaguknawa bari fiqadiisimato imte Korto Ayyanaason imak baasso zaalaas futo sinbaason besiwa.

*Asuni Zala Zuuttambaase Asik Faruni Zoonsi Sinaas Yesuswa*

<sup>5</sup> Ha'oos hanneenti yooni baron han wollet faani daason Ha'oosi wosiya ha'sunak aane zaguwa.

<sup>6</sup> Esiisimato isa dimta ekka yiste:  
«Ne barik safarotak asu aambenso?  
Barin dey oodatak asuni naa aambenso?

<sup>7</sup> Garo wonniron Ha'oosi wosiyatan hatessit.  
Ulfinnewa galatne asi zawudi guuftsit.

<sup>8</sup> Zuuttambaase asin;  
basa ha'suusi sikalosi zagit.»

Zuuttambaase asin basa ha'suusi sikalosi zagifana kabaasik basa ha'suusi sikalosi zagunoy fu'enar isa wuzne aafawa. Sinuntano hashti fa bar zuuttambaase basa ha'suusi sikalosi sinnamato hashnu aane biyeni.

<sup>9</sup> Sinuntano hash Ha'oosi wosiyatan garo wonniron hatere fe barin kituni shanaason ephpheteena boor'a ulfinnewa galatni zawudine asin guufe Yesusnin biyani. Bar Ha'oosi otmak inno zuuttamniise asik kitiwa.

<sup>10</sup> Wuza zuuttambaase bariknawa basarna sinna testenaas Ha'oos showo naanggota hang ulfinaaski ephpha yoonak baasso faruusi zoonsi sina Yesus shanaassik mai'sire zag sinne yeronak sholsi.

<sup>11</sup> Asuni meyanon korto zagifa barewa barik korto sina asuni meya dey isa abani naanggotwa. Es bari boor'a Yesus baassotin: «Aytaasakiton!» yire teegonak aane iichche.

<sup>12</sup> Esiisik korto matsafaassi:  
«Sunneeson aytaasakitonik makonawa;  
maabaraasi ganesi teeohok galattona» yi-fawa.

<sup>13</sup> Esiisimato dey: «Amantonaason basaasta ha'unawa» yifa.

Hepsa dey: «Ese tanawa Ha'oos taak imna naanggotnaase hanta faani» yifa.

<sup>14</sup> Es bari boor'a han naanggotaasikito harinbarewa ashbare faana asu sinete boor'a Yesus dey baassosimato asu sini. Es baron zaginaas kitubaaski kamo kituustak ha'suni hugnaba faana Dabulosnin tishkunakwa.

<sup>15</sup> Esiisimatonu kituuson digsete boor'a neebesiison zuutire bozoosi sikalosi feese baassotin bir-madumma kisunakwa.

<sup>16</sup> Yesus argasunak sholenaas Ha'oosi wosiyanon sinnoynaron Abrahamni zalaason sinbaas ammawa.

<sup>17</sup> Es bari boor'a wuza zuuttambaase asik aybaasakitonimato sinanak sholsi. Es barik asuni meeni boor'aason tishkuni maa'ani imak Ha'oosik wostok amanamtonawa faki maagni gaanynye meeni gaanynyana sini.

<sup>18</sup> Bar teetbaasik fattantere shanaason ephpheteena boor'a fattantesefe baassotin argasunak chimanawa.

### 3

*Yesus Museniistan Denalo Sinnamato*

<sup>1</sup> Es bari boor'a samaki teegtooson haa'onir sina korto aytaasakitono! Amantoniisi wosi sina barinnawa maagni gaanynye meeni gaanynya sina Yesusninna safarotiwa.

<sup>2</sup> Muse Ha'oosi keya zuuttambaase asiista amanamto sinnamato Yesus dey barin taatsi Ha'oosik amanamtowa.

<sup>3</sup> Keyaason keer'fe bar keyaastan denalonon ulfinba faanamato Yesusnik dey Museniistan denalonon ulfina sholsirwa.

<sup>4</sup> Futoosik keya isarba isarbaasik baron keer'a asuba feerwa. Sinuntano zuuttambaase asin keer'aas Ha'ooswa.

<sup>5</sup> Hanneenti maktoni wuzaasik zaala sinanak Muse Ha'oosi keya zuuttambaase asiista wostinynyanimato amanamto sinne feer.

<sup>6</sup> Sinuntano Kiristoos Ha'oosi keeruk amanamto sinnaas Naanimato sinnewa. Es keyaas dey innowa. Bari keya sinaniis amanefeni wuzaasewa teetefeni abdiise asin mai'sira ephfaninewa.

### *Ha'oni Asunik Imte Ke'oni Kiito*

<sup>7</sup> Es bari boor'a korto Ayyanaas makefanaasimato:

«Hash hawung kaambaason odefeti kabaasik;

<sup>8</sup> Zaboossik fattantefeti kabaasik;

manguk tayista kabseteesimato;

nibnitiison ephphetoo beyar zagutiita.

<sup>9</sup> Es kabaasik zeemoti abantiisakito taan fattanese;

Dey taan tu'nisete;

Acheechasir wogga zagina baron dey biyete»

yifawa Ha'oos.

<sup>10</sup> «Es bari boor'a es koontoosta haaren:

«Nibbesiis wonna wonna daagettu faafa;

ugunnaason dey aane arsoto› yingwa.

<sup>11</sup> Dey:

«‹Ta baassok imanak fa beysani dimaasta;  
isanne aafa girsone wuza!› yira;  
gi'naasik teyingwa» yi.

<sup>12</sup> Aytaasakitono! Nitto ganeyaassin oonu hayewa Ha'oostan woksuni mangunewa amanonoy nibne foonoynamato teetnitiison oodtiwa.

<sup>13</sup> Es baristan denalo nittoossin boor'aasik eshtere nibbaason ephpha too beyar zagunoynamato: «Hash hawung» yistera teegte wonaas faana kabaasik wonna wonna merkotiwa.

<sup>14</sup> Tesustak fa amantoniison hamma koi'baasta kar'ana kabaneen zaggira ephfaanine Kiristoosneen ane warasertu siinani.

<sup>15</sup> Esiis dey:

«Hash hawung kaambaason defeti kabaasik;  
es nuurifeti kabaasik zagsetiisne faaron;  
nibnitiison ephpha too beyar zagutiita»  
yistera maktenaasimatowa.

<sup>16</sup> Eeka es baasso kaambaason odesettenneen orfo nuuriis oona oonanso? Es baasso Muse zoonsin Giphtsini daastan kesa baasso zuutteretenoso?

<sup>17</sup> Ha'ooson acheechasir wogga tuumanon gi'tonak zagit feesees oona oonanso? Es baasso boor'a woste baassonawa dugnobesiis ichma daassi gandra fu'tena baassotenoso?

<sup>18</sup> Dey es ajajamo beya baassotin sina shakaanane: «Beysanaaski aafa girsone wuza» yira teyinaas oona oonanso?

<sup>19</sup> Ese giru chima beyetees amanto beyobesiistan kabi chowa sinbaasontu biifeniwa.

## 4

*Ha'oos Darabaasik Imna Beysani Abdi*

<sup>1</sup> Es bari boor'a bar innok imana beysani dimaassi girunik ephphataani abdiis hashnu zagira faar sinna boor'a nittoossin es beysani dimaassi giruni ixa dannoy fui'tonoynamato inno zuuttamniise teetniison oodaniwa.

<sup>2</sup> Ma'a oduuson baasso odeseteesimato inno dey odeniwa. Sinuntano baasso odesete kaamaason amantok aane ephphetoosoto sinna boor'a baasok aane ke'a.

<sup>3</sup> Basa wostoos han daas testenanneen kabira koi'ira faar sinfanaknu: «*«Ta baassok imana beysani dimaassi isanne aafa girsone wuza» yira gi'naasik teyingwa» yinaasimato hashnu amanefe inno es Ha'o innok imana beysani dimaassi giruniwa.*

<sup>4</sup> Naafunsa wonaasi chowak isa dimta: «*Ha'oos wostet faana wostoosikitotan naafunsinari wono beysa ephi» yistewa.*

<sup>5</sup> Esiisimato han dimaasta hepsa dey: «*Ta baasok imana beysani dimaassi isanne aafa girsone wuza» yiwa.*

<sup>6</sup> Es baasso ma'a oduuson zeemme odese baasso ajajamto beyobesiistan kabi chowa aane girsoto. Sinfanaknu ek girsonek faqqadtena isa isa meya feeseter.

<sup>7</sup> Es bar dey zeemma maktenaasimato  
«*Hawung kaambaason odefeti kabaasik;  
nibnitiison odo beyar zagutiita.»*  
yit Ha'oos showo neyaneen orfo Dawitniki kamo makena kaamaas «*Hawung» yistera teegte wonaas budubaasik futo sinnamato arte.*

<sup>8</sup> Iyyasu beysani dimaason baassok imi sinfaanane Ha'oos hepsa «Hawung» uuk ooma wonni chowa makona kabatawa.

<sup>9</sup> Ese Ha'oos beysa ephnaasne fa beysa daraasik hashnu fui'tera faarwa.

<sup>10</sup> Ha'oos wostet faana wostoostan beysa ephnamato dey Ha'oos imana dimaassi girsoni baasso dey wostet feesete wostobesiistan beysa ephone.

<sup>11</sup> Es bari boor'a oonu es asuni meeni ajajamto beyaasik zoonustere gandonoynamato ek Ha'oosi beysani dimaassi girunik kaboniwa.

<sup>12</sup> Ha'oosi kaama hayewa dey wosterwa. Hep kadba faana siifoostan denalonon kaagawa. Kaasonnawa ayyanaasonna; atussiki ribusonnawa go'usonna oor oor kisunanneen kar'arwa. Ni baassi aachera fa safaraasewa eenantoose asin tu'nira mangsu kar'ar.

<sup>13</sup> Ha'oosi sinan aachoni testo isanne aafa. Bari sinaasta zuuttambaase amma dey atatu sinnatu bestefa. Inno dey wolguba imaniis es bari sinawa.

### *Yesus Maagni Gaanynye Meeni Gaanynyasatan Denalowa*

<sup>14</sup> Ese samaasikitonon aatte den sama kesa akam Maagni gaanynye meeni gaanynya innok feer sinna boor'a amantoniison zaggira ephaniwa. Es maagni gaanynye meeni gaanynyaas dey Ha'oosi Naa Yesuswa.

<sup>15</sup> Innok fe maagni gaanynye meeni gaanynyaas inno hopiyaasik kenashtok chimarwa. Bar zuuttambaase asik innoosimato fattante. Sinuntano isa boor'anu aane wostowe.

<sup>16</sup> Ese fakiya ephphatooniknawa argasu innok sholsifana kabaasikna otumbaason dananik

otumbaas faana ek Ha'oosi zigimoki isa diga foontonon tai'soni.

## 5

<sup>1</sup> Maagni gaanynye meeni gaanynyaas isarba isarbaas asuni meeni ganeyaassin kortere Ha'oosneen ane uphsuni chowaasik asuni meeni edde sinne mabaasonnawa maa'aasonna imaktu taattefe.

<sup>2</sup> Bar teetbaasik hopiba faanar sinna boor'a arunoy baassotinnawa daagefe baassotinna kenastok biyanak chimana.

<sup>3</sup> Bar teetbaasik hopibaasi boor'a boor'ni fakiya bestonak zagifa maa'aason imanak sholsinaas daraasik koi'ba sinnoynaron basa teetaasikneengwa.

<sup>4</sup> Aaronniisimato Ha'oosik teegter sina shakaanane oonu han ulfinaason basa teetaasik ephphetoonak aafa chimanawuza.

<sup>5</sup> Esiisimato Kiristoos maagni gaanynye meeni gaanynya sinaason basa teetaason aane ulfin-suwe. Sinuntano bar maagni gaanynye meeni gaanynya sinaasi ulfinaason dannaas:

Ne taak naatawa:

«Ta hawung neen kooningwa»

yi Ha'ooskingwa.

<sup>6</sup> Ooma dimaasta dey Ha'oos:

«Melkesedeqni maag sinaasimato;

ne koi'ba foontonon maagwa» yifa.

<sup>7</sup> Yesu asu sinne han daasta feena kabaasik kitun fu'onak chimni Ha'ooski akama chaagak-nawa akama harafakna mamsunewa shiiphone zagi. Garamak teetbaason ajajamer zagubaasik Ha'oos shiiphobaason ode.

8 Ha'oni Naa sinfenaknu ephpheteena shanaassin ajajamtoson ari.

9 Yo'uba foonto sinne bestenanneen orfo ajajamefe baasso zuuttambesiise asik koi'ba foonto faruusik ugna sini.

10 Es bari boor'a dey Ha'oos Melkesedeqni maag sinne taattoosne faaron maagni gaanynye meeni gaanynya zagira taatsi.

*Asuni Meya Amantobesiison Beyonoytemato Teetbesiison Oodonek Imte Kiito*

11 Han chowaasik makoni wuza showo faarwa; sinuntano yaadatoni hugnantiis garo sinna boor'a nittok assus rakkowa.

12 Hashneen kar'a fa effatena wonaasik nitto assinyňa sinati kabawa; sinuntano Ha'oosi kaamni tesuni assuuson oom asu hepsa assunak sholsuwa. Es bari boor'a nittok sholsifaas shaabotano chima muutawa.

13 Shaabo keeshtefa bar zuuttera daaga nawa sinna boor'a ma'aason manguustan korire aru aafa chimanawuza.

14 Sinuntano chima muu sholsina baasso ma'a wuzaasewa mangu wuzaase asin korire kisuni arubesi faana asuni meyawa.

## 6

1 Ese Kiristoosni chowaasik imte tesuni assustan aatta ek chima assuski hamaniwa; kitu wostoosin harmuni chowaasiknawa Ha'oosik amantoni chowaasikna asi kaptaason hepsa wolla kaputaniita.

2 Esiisimato haphuqtooson, kushuk ta'uuson, kitun kabuuson, koi'ba foonto mangsuni kar'aasi assuni chowaason hepsa wolla kaputaniita.

<sup>3</sup> Ha'o iyaanane es baron zaguni.

<sup>4</sup> Amantobesiison morme asuni meyanon harmire wolsonnek zagu aakkak chimtonirinso? Es effetena asuni meya zeemo baassok chaarefa chaarera faar. Samaki imaason bechchire biire feeseter. Korto Ayyanaasneen ane haa'er sinne feeseter.

<sup>5</sup> Ha'oosi ma'a kaamanonnawa hanneenti yooni wonaasi hugnanonna bechchire biire feeseter.

<sup>6</sup> Es effetena asuni meya amantobesiison mormesefaatenene baasso teetbesiisik Ha'oosi Naanin hepsa wolle suutesefe boor'anawa ammanon salphisisefe boor'ana baassotin harmusonek zagu aafa chimtona wuza.

<sup>7</sup> Showo wona barista keret fa irooson ushfa barewa bulefe barik dey gaana imfa daase Ha'ooskin eebba danana.

<sup>8</sup> Sinuntano seer'nawa asewne kaygaanane waagba foontotu sinana; erwuttonak dey ta'i; bari ko'aas dey geesi kiichchowa.

<sup>9</sup> Shunto meyane! Han baron makefanaknu nitto faruntiison ephpha yooni ma'a wuzniti faanamato inno futok arifeniwa.

<sup>10</sup> Ha'oos futoktu mangsu kar'fa. Es bari boor'a wostontiisewa zeemo sinun hashti fa kortoni meyanon argasuntiise asik bari sunaasik zagseti keeshtanaason aafa daagona wuza.

<sup>11</sup> Nitto zuuttamnitiise abdik oodet faaseti wuzason kushuntiissi ephpha gedati kabaneen duudontiison hamma koi'baasta kar'ana kabaneen besutiktu chinira eenantefeniwa.

<sup>12</sup> Eenantefeniis amantoknawa fakiyakna zagire yerok imte abdiison warasoni asuni meyane feer sinatiktano awuja sinatiktawa.

*Ha'oosi Abdi Amanamto Sinbaas*

<sup>13</sup> Ha'oos Abrahamnik abdi imfana kabaasik bar teegera tewunak baristan denalo oom oonu aafe sinna boor'a ekka yit bar bari teetaasik teyi:

<sup>14</sup> «Futoosik neen eebbisuna; zalneeson dey showosunawa»

<sup>15</sup> Abraham fakiyak oodde barik imte abdiison dani.

<sup>16</sup> Asuni meya teyisefe kabaasik baassostan denalo sina suna teegseretu teyisefe. Wolumbesiison teyyak zaggisere baasso ganeyaassi fa kirikkiriison zuutire tishkisefe.

<sup>17</sup> Esiisimato Ha'ooskin budi alamabaas sooltonor sinbaason ammanon besunak sholefaat abdiison ephphetooni baassok teyyak zaggi.

<sup>18</sup> Esiisimato Ha'oos han hep sooltonoy bari abdiisonnawa teyyaasonna innok imi; es bar dey Ha'oos eshak aane chimfa sinna boor'a sinniista fa abdiison zaggira ephak barki eelle hama inno akama chimatu danniya.

<sup>19</sup> Es abdiis kaaniisik markabiis shorkonoynamato zatta yeetifa bittaasimatowa. Es abdiis yinison aatta sirki bagtoossi giri.

<sup>20</sup> Yesus Melkesedeqni maag sinne taattoosimato koi'ba foontonon maigni gaanynye meeni gaanynya sinne innokwa iyaat zeemme sir giriwa.

## 7

*Maagni Gaanynye Meeni Gaanynya Melkesedeq*

<sup>1</sup> Melkesedeq Salemni taato; dey zuuttambaase asiistan denalo sina Ha'oosi maagwa. Es Melketsedeq Abraham taate meyanon merere wolifena kabaasik ugnaastak uphere eebbisi.

<sup>2</sup> Abraham dey ephna wuza zuuttambaase asistan asiriissin isaron kisire imi. Melkesedeqni sunaasi kota issoonsa: «Ooko taato» Ooma: «Salemni taato» wedey «Nagani taato» uwa.

<sup>3</sup> Melkesedeq tichak arte abanawa intone wedey koontoni tuzba aafa; neebaasi tesu; kaak foona woggabaasik koi'ba aafa. Es Melkesedeq Ha'oosi Naani besonimato koi'ba foontonon maag sinne foona.

<sup>4</sup> Han asus aakkane fe akam asu sinnamato bi-itiwa; asteseriisi tuzni aba sina Abrahamnu boojok danna wuzaassin asiriissin isaron kisire imi.

<sup>5</sup> Es baasso maagni meeni wostoosta wostosonek faadtefees Lewini zalaasikito sina daraasasin abrahamni zalaassin esiisnu dey aybesiisakitonikin asiriissin isaron ephonek tumaasi baassok ajachchewa.

<sup>6</sup> Es Melkesedeq Lewini meeni zala sina beyfenaknu Abrahamnikin asiriissin isaron ephi. Ab-dini kaama imtena Abrahamnin dey eebbisi.

<sup>7</sup> Garoos arkiisatan eebba ephphetoona bar ek hang uba aafawa.

<sup>8</sup> Isa kadbaasik asiriissin isaron ephefees kitunir sina baassowa. Sinuntano ooma ugnaasik dey asiriissin isaron ephefe bar hayew sinne foonamato zaala maktena Melkesedeqwa.

<sup>9-10</sup> Ese Melkesedeq Abrahamnin uphena kabaasik Lewi ababa Abrahamnikin hashnu aane koontowe sinna boor'a asiratiison ephanak sholsinaas Lewi teetbak Abrahamniki kamo asiriissin isaron kaasiwa uwa.

<sup>11</sup> Ese daraasik tuma imtenaas Lewini maag sinne wostoski kamowa. Es Lewini meeni wostosik tuma sini sinfaanane Aaronni maag sinne

taattos sinnoynaron Melkesedeqni maag sinni taattoba feena oom maag yoona bar sholsuna kabatawa.

<sup>12</sup> Maag sinni tuzaas sooltefana kabaasik tumaas dey ane sooltonak sholsuwa.

<sup>13</sup> Han bar zuuttambaase barik maktena maagiis ooma asteserikingwa. Es asteseriissin shoo'aasta tai'sere woster oonu aafewa.

<sup>14</sup> Daamniis Yuudani meeni asteseriissin sinbaas artowa. Sinfanaknu Museni maag sinni chowaasik makefena kaba Yuudani meeni asteseriison besira makena wuza isanne aafawa.

### *Kiristoos Melkesedeqniisimato Maag Sinnamato*

<sup>15</sup> Han wuzaas amma sinna foonaas Melketsedeqniisimato oom maag kabifena kabaasikwa

<sup>16</sup> Bar maagni meeni taattooson ephnaas tishunoy koi'ba foonto kaani hugnaasiktano zalaasi tuzakin ya tumaasi sitiriktawa.

<sup>17</sup> «Melkesedeqni maagni taattoosimato ne koi'ba foontonon maagwa» yistera barik zaala maktewa.

<sup>18</sup> Zeemmati ajajiis hopiya dey ke'nor sinna boor'a shaartewa.

<sup>19</sup> Museni tumaas ooninnu isanne tuuma zaguk aane chima. Sinuntano hash Ha'ooski ta'anik akama abdi innok imtewa.

<sup>20</sup> Es baristan ooma han maag sinaas Ha'oosi teyya foontonon aane sinawa. Es zeemo sinak maag sine baasso teyyaba foontonontu sinetewa.

<sup>21</sup> Sinuntano Yesus maag sinnaas Ha'oosi teyyakwa. Esiis dey: «Daamiis: «Ne koi'ba foontonon maagwa» yire teyi; es safarabaas

dey aafa soolona wuza» yistera barik maktenaasimatowa.

<sup>22</sup> Es teyyaasi boor'a Yesus es baristan denalo teyyani kaamaasik waasi siniwa.

<sup>23</sup> Kituusi boor'a isa maag sooltonoyfeen wostefena wostobaastak koi'ba foontonon fook aafa chimanawuza sinna boor'a zeemoti maagni meya faadbesiis showowa.

<sup>24</sup> Sinuntano Yesus koi'ba foontonon foonir sinna boor'a maag sinbaas sooltonorwa.

<sup>25</sup> Es bari boor'a baassok natuk koi'ba foontonon hayew sinne foonir sinna boor'a barki kamo Ha'ooski yeeseфе baassotin zuutire fatuk chimanawa.

<sup>26</sup> Esiisne fe korto; zinaba foonto, kayim, boor'ni meyaastan oor kesse korto, samastan denalo teg sina maagni gaanynye meeni gaanynyaas innok sholsuwa.

<sup>27</sup> Bar oom maagni gaanynye meeni gaanynyanimato zeemme basa teetni boor'aasik; orfo dey daraasa boor'ni boor'aasik wonna wonna maa'a imanak aane sholsifawa. Teetbaason maa'a zagire imna kabaasik han wuzason hepsa wolunoynamato zagire koi'siwa.

<sup>28</sup> Tumaas maagni gaanynye meeni gaanynya zagira taatsifanaas hopi sina asuni meyanongwa. Sinuntano tumaasneen orfo ya teyyaas koi'ba foontonon tuuma sina Ha'oosi Naanin taatsiwa.

## 8

*Yesus Gaddo Teyyaasi Maagni Gaannye Meeni Gaanynya Sinnamato*

<sup>1</sup> Ese wolloni wuzaasikitosin arkiis haniiswa: Samak zuuttambaase asiistan denalo sina Ha'oosi

zigimuni hoi'ta teshaasta di effetena maagni gaanynye meeni gaanynyani innok feerwa.

<sup>2</sup> Bar wostet feenaas futoni durkani sina Meqde-siissiwa. Es durkaniis toktenaas asuni kushuk sinnoynaron Daamiisikwa

<sup>3</sup> Maagni gaanynye meeni gaanynya isarba is-arbaasik taattefenaas mabanewa maa'ane asin imanakwa. Es bari boor'a es maagiis dey imana isa wuzba foonak sholsuwa.

<sup>4</sup> Tumaasimato Mabaason imefe maagni meya feeseter sinna boor'a bar han daastakir sini sinfaanane maag sinana kabatawa.

<sup>5</sup> Han maagni meya wostesefe durkaniis samak fa bari besonewa yirarane asik koi'bawa. Es bar dey sinnaas Muse durkaniison wostefena kabaasik Ha'oos: «Aamaastak ammanon neek besinaasne faaron zuuttambaase mai'sira oodda zaguwa» yira ajajenaasimatowa.

<sup>6</sup> Sinuntano hash Yesus ganenir dey isar zagina teyyaas kur'u teyyaastan denalo sina abdiista yerer sinnamato barik imte wostoos dey arkirwa.

<sup>7</sup> Zeemmati teyyaas zinaba foonto sinna beste sinfaanane hepsani teyyaas sholsuna kabatawa.

<sup>8</sup> Ha'oos darabaasata zina foobaason besuk ekka yifawa:

«Ese Israelni daraasneennawa Yuudani daraas-neenna;

gaddo teyyani kaama; Giruna wona yoon-awa»

yifewa Daamiis.

<sup>9</sup> «Es teyyaas dey kushubesiison ephpha Giphtsini meeni daastan;

baassotin kisifana kabaasik;

baasso abaasneen girina teyyaasne faartawa.

Baasso ta teyyani kaamaasik aane yerosoto sinna  
 boor'a;  
 ta dey kashshingwa»  
 yifewa Daamiis.

<sup>10</sup> «Ese han wonaasneen orfo;  
 Israelni daraasneen ane;  
 giruna teyyani kaamaas haniiswa;  
 yifewa Daamiis;  
 ta tumnaason baasso;  
 kanuussi foonak zaguna;  
 nibbesiissi dey tichuna.  
 Ta dey baassok Ha'obesi sinana;  
 baasso dey ta dara sinone.

<sup>11</sup> «Daamiisin aruwa» yire wolkobaasin sinun;  
 aybaasin assunir oonu aafa foona wuza;  
 garosatan kabira hamma;  
 arkiisata kar'ana kabaneen;  
 zuuttere taan arsone.

<sup>12</sup> Mangsubesiison feeshun una;  
 boor'besiison dey;  
 aafa wolla yaadatona wuza.»

<sup>13</sup> Ese: «Gaddo teyyani kaama» yifana kabaasik  
 sinati teyyani kaamaason kur'u zagiwa uwa. Es  
 bari boor'a kur'i barewa kur'u wuza zuuttam-  
 baase tishuna wonaas tai'sewa.

## 9

### *Samaki Betemeqdesiis Daastaki Baristan Denalo*

<sup>1</sup> Tesuni teyyani kaamaas shiiphoni sitirib-  
 arewa han daastak dey Meqdesibare faarwa.

<sup>2</sup> Hep bagtoba faana durkani hoorera faar; maqrezinewa tarabbezane; dey maa'ani daab-boose barissi faana tesuni bagtoos: «Korto» yistet faar.

<sup>3</sup> Hepsani yinuusi orfosi fa sirki bagtoos «Kortoosi korto» yistet faar.

<sup>4</sup> Es bagtoossi warqeni kirqiddanewa warqe maatto teyyani kaamni taabotabaas sir faar. Es teyyani kaamni tabotaassi mannaba siruk faana warqeni masubi; toshba kotta di Aaronni haaroos; dey asir ajajiisikito tichchera faana kato shu'aas siruk faaser.

<sup>5</sup> Taabotaastak dey fa boor'ni kayimsuni ukaa-son kosobesiisik yinuni ulfinani kirubeliis dey faaser. Sinuntano es wuzasikitonon zuutira hash isarba isarbaasik makok aafa chimani wuza.

<sup>6</sup> Zuuttambaase esiisimato hoorenanneen orfo maagni meya kaynuni wostobesiison koi'suk durkaniisi tesuni bagtoossi wonna wonna girsefe.

<sup>7</sup> Sinuntano hepsani bagtoossi fa sirki bagtoossi giruniis maagni gaanynye meeni gaanynya sina bar bar koi'bawa. Sir girunaas dey woggaassin isa wona koi'ba. Bar dey teetbaasi boor'aknawa daraas daagak zagina boor'aasikna imana hannaason ephnoy sir aane girife.

<sup>8</sup> Tesuni durkaniis faana kabaneen kortoosi korto ephpha hamni ugnaas hashnu ammanon aane kessa bestowa sinnamato korto Ayyanaas besifa.

<sup>9</sup> Es bar dey han fa wonaasik besowa. Es effatena wuzaasik imtefa mabaasikitonewa maa'aasikitone shiiphsefe baasso kanuuson koi'ba foontonon kaynunak aane chimfa.

<sup>10</sup> Muuni chownewa ushni chowne dey ooma ooma kayimni chowaasikito wostet faanaas han

gaddo sitiriis yoona kabaneen koi'bawa.

<sup>11</sup> Sinuntano Kiristoos yoonak faase ma'a wuza-asikito maagni gaanynye meeni gaanynya sinne ammanon kesse beste. Bar girina durkaniis akananon inya dey yo'uba foonto. Es durkaniis asuni kushuk wosustonor dey han testooskin sinnorwa.

<sup>12</sup> Bar kortoosi kortosi hepsa wolunoynamato isarga basa hannaasontu ephphe giriteno fizoosikitioni hannanewa zibichchaasikitioni hannane asin aane ephphe giruwewa. Es effatena wuzaasik koi'ba foonto faruni furiison innok imi.

<sup>13</sup> Fizoosikitioni hannanewa omorusikitioni hannane maa'ak kiichche azata miini bednaas boor'ak kiina asuni meyaasta wir'tefana kabaasik ashni zinaassin baassotin kaynira korto zagunir sinnanneen;

<sup>14</sup> Koi'ba foonto Ayyanaaski kamo teetbaason zinaba foonto maa'a zagire Ha'oosik imna Kiristoosni hannaas hayewa Ha'oosik wostonik kanuniison kitu wostoossin awune faaron arkissira kayimsunggaso?

<sup>15</sup> Es teegte baasso Ha'oos abdik imna koi'ba foonto ristiison ephphetoosonek Kiristoos gaddo teyyani kaamaasi ganeya siniwa. Es bar dey sinnaas asuni meya tesuni teyyani kaamaasi sikalosi feesefaat wostesete boor'aassin fu'onak kitubaasikwa.

<sup>16</sup> Makte faafo faananneen es faafooson make asus kitubaason gasasu sholsifawa.

<sup>17</sup> Faafte kaamaas wostota feeshanaas faafe bar kitinanneen orfowa. Sinuntano faafe asus kaak feen faafena kaamaas waagba aafawa.

<sup>18</sup> Es bari boor'a tesuni teyyani kaamaas hanna foontonon aafa zaguna wuza.

<sup>19</sup> Tesusta Muse tumaasi ajajinon dara zuuttambaase asik make. Esseen orfo zibicchani harinnewa fizoni harinne akaneen ane woi'sire tumaasi matsafatanawa daraasatana zuutire hisop-piknawa she'a fantuni esakna wir'i.

<sup>20</sup> Es wir'naas dey: «Ha'oos nittok ajajena teyyani kaamaasi hanna haniiswa» yirewa.

<sup>21</sup> Esiisimato durkaniissinawa barissi wosustefa koda zuuttambaase asiistana wir'i.

<sup>22</sup> Futok Museni tumaasimato garo wuzatano zuuttambaase hannaktu kayimfa. Hanna wuuk-tonoyfeen boor'ni feeshun uu aafa.

### *Kiristoosni Maa'a Sinaas Boor'aas Feeshun Ustonak Zagir*

<sup>23</sup> Ese han samaki wuzaasikitori besa sina bar zuuttera han sitiriisimato kayimsonek sholsu sinna faar. Sinuntano saman sina wuzaasikito han baristan chaala sina maa'ak kayimanak sholsifawa.

<sup>24</sup> Kiristoos futoni betemeqdesiisi besa sina barissinawa asuni kushuk keete kortoosi kortosi aane giruwe. Bar hash inno boor'a Ha'oosi sina biistonak sama hamme giri.

<sup>25</sup> Ayhudni maagni gaanynye meeni gaanynya sina bar basar sinnoy hannaason ephphe wogga woggaasik kortoosi kortosi girifenaasimato bar teetbaason showo wona maa'a zagire imak aane giruwe.

<sup>26</sup> Ekka sini sinfaanane han daas testenanneen kabira showo wona shana ephphetoona bar sholsuna kabawa. Sinuntano hash neyaasi koi'tak boor'aason tishkunak teetbaason maa'a zagire is-arga ammanon kesse bestewa.

27 Asunik isarga kituus imtera faar; kituneen orfo dey mangsu basaasta katonak tai'nir.

28 Esiisimato Kiristoos showoni meeni boor'aason tishkunak isarga kiti. Dey boor'aason wor'anak sinnoynaron barin oodet fe baassotin fu'onak hepsa wolfe yoonir.

## 10

1 Tumaas hanneenti yooni ma'a wuzaasik yiraratano futoni gitobaastawa. Es bari boor'a wogga woggaasik imtefa maa'aasikitonon ephphe Ha'ooski ta'efe asuni meyanon koi'sira kayim aane zagifa.

2 Tumaas koi'sira kayimsuk chimar sinfaanane shiiphok ta'efe asuni meya hepsa wolgunoy ugnak boor'aassin kayimete boor'anawa boor'besi foonto sinobesiison kanubesiissi arter sinna boor'a maa'aasi imanon beyone kaba.

3 Sinuntano es maa'aasikito wogga woggaasik boor'aason safarosonek zagirwa.

4 Omorunewa fizone asi hanna boor'aason feeshun uuk aafa chimanawuza.

5 Es bari boor'a Kiristoos;  
han daasta yeefena kabaasik ekka yi;  
maa'aasikitononnawa mabaasikitononna;  
neekin aane sholefat;  
sinuntano atuuson taak hoossit.

6 Kiichchoni maa'aasikitoknawa boor'aason feeshun uukna;  
dey imtefa maa'aasikitok aane girowe.

7 Es kabaasik ta:  
« Ha'onaase! Matsafaassik ta chowaasik tichchenaasimato;  
ne fiqadiison koi'suktu yaanwa » yin.

<sup>8</sup> Bar dey tesusta es wuzaasikito tumaasimato awaster sinfanaknu: «Maa'aasikitononnawa mabaasikitononna; kiichcheffa maa'aasikitonewa boor'aason feeshun uuk imteffa maa'aasikitone asin aane sholowe. Es barikitok dey aane girowe» yi.

<sup>9</sup> Tusire dey: «Ese, ta fiqadineeson koi'suktu yaanwa» yi. Esiisik hepsaniison eddebaassi wol-guk tesuniison shaareffa.

<sup>10</sup> Es fiqadineesik Yesus Kiristoos ashak isarga maa'a sinne imtena boor'a inno korto sinniwa.

<sup>11</sup> Maagiis isarba isarbaas boor'aason tishkuk chimnoy es maa'aasikitonon wolitaaffe imet wonna wonna wostefe.

<sup>12</sup> Sinuntano Kiristoos boor'aasik isa maa'aason koi'ba foontonon isarga imnanneen orfo Ha'oosi hoi'ta teshta di.

<sup>13</sup> Hanneen ekalo gumabaasakito basa wo-choosi sikalosi sinonenneen oodana.

<sup>14</sup> Es bar dey sinnaas korto sina baassotin isa maa'aaski kamo tuum zagina boor'awa.

<sup>15</sup> Korto Ayyanaasnu han chowaasik innok za-ala makona. Tesusta:

<sup>16</sup> «Es wonaasikitoneen orfo;  
baassoneen ane giruna teyyani kaamaas;  
haniiswaa yifewa Daamiis;  
ta tumaason nibbesiissi foonak zaguna;  
baasso kanuussi dey tichuna» yi.

<sup>17</sup> Tusire dey: «Boor'besiisonnawa nuurubesiisonna; hanneen ekalo;  
aafa wolla safarona wuza» yife.

<sup>18</sup> Es bari boor'a boor'aas zuuttera feeshun yistenanneen orfo boor'ni feeshun uuk imteffa maa'aas hanneen ekalo aafa foona wuza.

*Ha'ooski Tai'so Sholsu*

<sup>19</sup> Ese aytaasakitono! Yesusni hannaaski kamo kortoosi kortosi girunik chima dannniwa.

<sup>20</sup> Giruniis yinuussi kamo; esiis dey basa ashaaski kamo gachna gaddo dey hayewa sina ugnaasikwa.

<sup>21</sup> Ha'oosi keeta ha'suni hugnaba faana akam maagni feerwa.

<sup>22</sup> Es bari boor'a mangu kanuussin kayimanik nibniison wir'tera; atuniison dey kayma akak masera; kayma nibnewa tuuma amantone ephpha Ha'ooski tai'soni.

<sup>23</sup> Abdini kaamaason ima bar amanamto sinna boor'a amaneni abdiison ek hang unoy zaggira ephani.

<sup>24</sup> Keeshtanaknawa ma'a wostokna guzira foonik isaas isaasik yaadassuwo.

<sup>25</sup> Wonna wonna uphefaafa innotna innotna zagoniistano isa isa meya zagsefeesimato zuuttefeni baron beyaniita; arkissiranu dey Daamiis yoonu wonaas ta'baason yaadatefaat es baron mai'sira zaguti.

<sup>26</sup> Futoni aruuson ephpha taaninneen orfo arifat sholera boor'a wostefaanine hanneen ekalo boor'ni chowaasik imtoni isa maa'a aafa.

<sup>27</sup> Sinuntano hash fu'te bar hanneenti sinni digsu mangsuni kar'aasewa oomtesefe baassotin muuni digsu geyaasewa.

<sup>28</sup> Museni tumaason aata basaasta hep wedey keez asuni meya zaala maksefaatene fakiya foontonon kitunak zagter.

<sup>29</sup> Eekin Ha'oosi Naanin kashshi bar; akorto sinna teyyani kaamaasi hannaason kiinsi bar;

baak imte Ayyanaason me'a bar aakkane fa akama ke'o barik sholsu sinna nittok bestefaso?

<sup>30</sup> «Kooni kaasto taarwa; ta sholsu kowaason kaasuna» yi bar oo sinnamato arifeni. Esiisimato: «Ha'oos bari daraasata mangsu kar'ar» yife Daamiis.

<sup>31</sup> Es bari boor'a hayewa Ha'oosi kushusi gando akamanon digsuwa.

<sup>32</sup> Chaarefa nittok chaarenanneen hankalo showo shana ephpha taara fakiseti zeemoti wonaasikitonon yaadatosoti.

<sup>33</sup> Isa isa wono asuni sina mecheti; rakkateti. Isa isa wona dey es effatena shana kar'na asuni meyaneen ane zomo sineti boor'a shana ephpha taaseti.

<sup>34</sup> Nitto ma'ar dey wonna wonna fooni otmanti samak faanamato ariti boor'a taatoni meyak kenashteti. Nittor sina foontiis ootfefana kabaasik fakira es wuzason girak ephpha taati.

<sup>35</sup> Ese akama wossuma danati amantooson ha'utiita.

<sup>36</sup> Ha'oosi fiqadinon zagira Ha'oos nittok imanak girina abdini kaamaason danak fakiyak ooda sholsifa.

<sup>37</sup> Es barik dey ekka yistera tichche:

«Es yooni bar garo wonaneen orfo yoona;  
aafa dey wokana wuza.

<sup>38</sup> Taar sina ooko asus amantok kaak foona;  
sinuntano orfo wolifaanane;  
barik aafa girona wuza.»

<sup>39</sup> Sinuntano inno amanere farsoni baasso keenteno orfo wolsere tishuni asuni meeni keentewa.

# 11

## *Amantoni Chowwa*

<sup>1</sup> Amanto uus abdik oodet faani wuzason han bar futok sinana uuk ephphetoowa. Aafak bi-istonoy wuzasonnu biister zagira faaduwa.

<sup>2</sup> Ibeti asuni meya galata danetees amantokwa.

<sup>3</sup> Han daas Ha'oosi kaamak testenamato aruniis amantokwa. Es bari boor'a biistefa wuza zuuttera biistonooskin wosustenamato arifeni.

<sup>4</sup> Abel Kayelni maa'aastan wayya maa'a Ha'oosik imnaas amantokwa. Ha'oos Abelni imaason girak ephpha taafana kabaasik Abel amantok ooko sinbaason zaala makte. Abel kitifenaknu amantobaaski kamo hashnu maktedifewa.

<sup>5</sup> Henok kitu basaasta kar'noynamato den sama oodtenaas amantokwa. Ha'oos barin ephna boor'a aane bestowe. Den oodtobaasneen sinak dey Ha'ooson girsinamato zaala maktewa.

<sup>6</sup> Amanto foonto Ha'ooson girsuk aafa chimtona wuza. Ha'ooski tai'sefe asu Ha'oos foobaason-nawa baron sholsefe asuni meyak dey wossuma sinbaason amanonak sholsifa.

<sup>7</sup> Hashnu aafak biistonoy wuzaasi chowak Ha'oos Noohnin teetneeson oodwa yina kabaasik Nooh Ha'ooson digok basa keerki baassotin fu'ok Merkebi wostenaas amantokwa. Nooh amantobaasik han daas boor'aasik mangsu barista katonak zagi. Nooh amantok bestefa ookooson warase.

<sup>8</sup> Abraham kesse ristiba zagire ephphetoona di-maasta hamanak teegtefena kabaasik ay hamd-ifenamato aru beyfenaknu hamanak ajajame-naas amantokwa.

<sup>9</sup>Yisaqniisimatona wawa Yaqobniisimatona abdini daasta irba sinne durkaniissi diinaas amantokwa.

<sup>10</sup>Es baron dey zaginaas zaga kaptaba faana Ha'oos koppa'ena baronnawa wostena es kata-maasonna oodet feer sinna boor'awa.

<sup>11</sup>Saara dey abdi barik ima Ha'oos amanamto sinnamato arina boor'a awune faaronnu neebaas aatfaan kophok chimnor sinfanaknu naan-ertonak hugna dannaas amantokwa.

<sup>12</sup>Es bari boor'a kiti asunimato faadtefe isa Abrahamnikin samaki baakuraasimato arkira dey baarisi tesha fa fuutuusimato faadtonoy zala beste.

<sup>13</sup>Es baasso zuuttere amanobesiisetu kitisete. Ha'oos baasso imanak teyyani kaama girina baron aane danoto. Sinuntano woksok biyaat moosesete. Han daastak irba dey oogo sinobesiison arsete.

<sup>14</sup>Ekka maksefe asuni meya baassor sina daason oodet feesetemato ammanon besisefe.

<sup>15</sup>Es beyye kesete daason yaadatesete sinfaanane ek wolle hamak chimone kabawa.

<sup>16</sup>Sinuntano hash baristan denalo sina samak fa daasontu kaltesefe. Es bari boor'a Ha'oos baas-sok katama hoossina boor'a «Ha'oni» yire teegsefaatene baron aafa iichuna wuza.

<sup>17</sup>Abraham fattantefena kabaasik Yisaqnin maa'a zagire imnaas amantokwa. Es abdini kaamaason ephphete Abraham isa naabaasin maa'a zagire shukanak hoorere feerwa.

<sup>18</sup>Esiisik Ha'oos:

«Yisaqni zalaasiktu teegtona» yit makera faar.

<sup>19</sup>Ha'oos kitun kabguk chimar sinbaason Abraham amanobaasik kitun kabinanne fa besok Yisaqnin hepsa dani.

<sup>20</sup> Yisaq hanneenti sinni wuzason safarok Yaqobninnawa Hesawuninna suusnaas amantokwa.

<sup>21</sup> Yaqob kituna wona kar'fana kabaasik Yosefni naanggotaasikitonon isarba isarbaasik suusnaasewa haaroosik gimere sagadenaas amantokwa.

<sup>22</sup> Yosef dey kituna wona kar'fana kabaasik Israelni meya Gibtsin kesonemato makenaas dey megabaasi chowanon awu zagsonemato ajaji imnaas amantokwa.

<sup>23</sup> Museni kooni baasso koontefena kabaasik gada naa sinbaason biyete boor'a taatoosa ajajinon digonoy keez assa aachisetees amantokwa.

<sup>24</sup> Muse dichnanneen orfo: «Fere'onni naani naa» yistere teegtooson beynaas amantokwa.

<sup>25</sup> Es bari boor'a bar boor'ak bestefa garo wonni giraastan Ha'oosi asuneen ane shana ephphetoon kori.

<sup>26</sup> Hanneenti danana wossumaason biina boor'a Giphtsiki otmaastan denalo muudtosa boor'a salphatoos akama otma sinbaason safare.

<sup>27</sup> Taatoosa gi'anon dey digonoy Giphtsini daason gafkire kesnaas amantokwa. Aafak biistonoy Ha'ooson biinanne faaron zagire safarabaasik zagi.

<sup>28</sup> Uuzza naanggotaasikitonon worunak ajajamte Ha'oosi wosiya Israelni meeni uuzza naanggotaasikitonon worunoynamato faaşıkanewa harinni wir'ne asi tumaason zaginaas amantokwa.

<sup>29</sup> Israelni meya ichma daasta finfeesne faaron sinne she'a baariison finesetees amantokwa. Sin-

untano Giphtsini asuni meya ekka zaguk kabese-  
feen zuuttambesiise asin koor'i.

<sup>30</sup> Israelni meya Iyyarikoni ojaason naafun  
wona biratesetennen orfo ojaas bogtenaas aman-  
tokwa.

<sup>31</sup> Gerkesfa Rahab aafoni meyanon nagak eph-  
phataana boor'a ajajamonoy baassoneen ane ki-  
tuussin fu'tenaas amantokwa.

<sup>32</sup> Es baristan ooma awu unarinso? Gede-  
wonni chowaason; Barakni chowaason; Sam-  
sonni chowaason; Yoftaheni chowaason; Daw-  
itni chowaason; Samuelni chowaason; dey raa-  
jjuni meeni chowaasi tochonon makona iyaanane  
wona aafa hoorona wuza.

<sup>33</sup> Baasso amantok taatoosikitonon mersete. Fu-  
tok mangsu kar'ete; imte abdiison dey danete.  
Eetoosa noononon kulfisete.

<sup>34</sup> Geyaasi hugnanon tishkisete; kaaga ichma  
daassin aatete; hopibesiissin zag sinete. Neebok  
chim sinete; betire tishkuk ye gumaasin kalle ko-  
fuksete.

<sup>35</sup> Mashkasusikito baasso keen sinfaat kiti baa-  
sotin kitun kabseten danese. Oomni meya dey  
es baristan denalo sina kitun kabuuson danak  
birmadumma kesaason beyfaat showo tesa shana  
ephpheteesete.

<sup>36</sup> Oomiis dey kashistere ichchesete; oomiis wo-  
choni ginok taatere taatoni keer ha'tesete.

<sup>37</sup> Shu'ak ichchesete; magazik kalastesete; siifok  
wortesete; fantunewa fizone asi koma mayere  
akamanon shana ephpheteesere kabugter sinere  
biratesete.

<sup>38</sup> Zaboossi; aamaasta; daasi sikalosi fa  
dugadugiissineen raata'sete. Han daas baassok  
aane malowa.

<sup>39</sup> Es baasso zuuttere amantobesiisi boor'a baas-sok zaala makter sinfanaknu imte abdiison aane danoto.

<sup>40</sup> Ha'oos innok akama ma'a wuza koppa'e. Es bari boor'a innoneen anetano baasso baasso tuum sinonek aane chimosoto.

## 12

### *Ha'oos Naanggotbaason Ke'ir*

<sup>1</sup> Shaarunimato biratoniista fa showo zaalaasikito faananneen innoosta ba'animato fayya fa wuzason zuutira dey innoosta taphtera fa boor'aason tishkira sinniista fa aato aatoni eelaason fakiyak zagira eelani.

<sup>2</sup> Eelaniis dey inno amantooson kaputte dey koi'ba katunir sina Yesusnin biirawa. Bar sinbaas-taki fa giraasikwa iyaat mesqelistaki kituni sal-phinaason isa wuzane zagire faadunoy mesqelis-taki shanani kituuson faki. Ha'oosi zigimuni hoi'taasta di.

<sup>3</sup> Ese oomtonoynewa abdi buggunoyna han boor'ni meeni tugga'ooson faki Yesusnin biiti.

<sup>4</sup> Nitto boor'aneen ane kabok harinni wuukuta-neen kar'a aane tugga'oweseti.

<sup>5</sup> Ha'oos naanggotbarimato zagira ekka yit ki-itina kiitooson daagetiwa.

«Naataaso! Daamiisa ke'onon kashshutaatawa;  
neen ke'ifena kabaasik abdi buggutaatawa;

<sup>6</sup> Daamiis shunna barin ke'ir;  
naaba zagire biifena barin dey suusir.»

<sup>7</sup> Ha'oos naanggotbarimato zagira faadifana boor'a ke'ooson fakuti. Ababaas ke'unoyna naa aafferinso?

<sup>8</sup> Naanggota sina barikito zuuttera ephpha taasefana ke'ooson nitto dey ephpha too shakaatine oom abanikin koontertano keerki naanggotata.

<sup>9</sup> Es barneen denalo innotin ke'uni kooni abani meya feeseter. Baassotin dey ulfinsittu faafeni. Eekin kaak fook ayyanaasitoni abaniisin akananon ajajamonik aakkak sholsu beynirinso!

<sup>10</sup> Baassok ma'ar sinna bestenaasimato garo wonanon innotin ke'isesete. Sinuntano Ha'oos bari kortooson haa'er sinanik innok ke'ni wuzaktu ke'ifa.

<sup>11</sup> Ke'oos zuuttera es kabaasik asu suumonaktu zagifatano gironak zagunir sinna aane bestefa. Sinuntano leejjistere ari asuni meyak naga tuumna ooko sinak bestefa gaanaason danonek zagifa.

### *Kiitonewa Ke'one*

<sup>12</sup> Es bari boor'a goodba shaki kushuntiisonnawa hopi giidosonna zaggut.

<sup>13</sup> Engita bar farunaktano dimbaastan shaatera shorkonoynamato wochontiisik zeephto ugna hoossuti.

<sup>14</sup> Korto fook foonoy oonu Daamiisin biyak aafa chimanawuza sinna boor'a asu zuuttambaaseeneen ane nagak footi. Korto fooni fook dey duudosoti.

<sup>15</sup> Nittoossin oonu Ha'oosi otma yo'unoynamato teetnitiison oodti. Esiisimato dey isa suqaroni tasa ganentiissi kayunoynamatonawa rakkisunoynamatona showoni meyanon dey kiinsunoynamato teetnitooson oodti.

<sup>16</sup> Wobeta sinna wedey isarga muuna muusikwa iyaat uzun sinbaason waage Hee-

sawniisimato zinaba feena asu foonoynamato teetnitiison oodti.

<sup>17</sup> Orfo dey Heesaw hepsa eebba dananak sholefena kabaasik es eebbaas kaltenamato arifeti. Waasitnu es eebbaason guzire sholefenaknu danak aane chime. Harmire woluknu isa ixa aane dane.

<sup>18</sup> Nitto kushuk tai'tefa dey kiichchet fa Siinaki aamaaski\*; ek ki'naaski; dey ek talmaaski; ek ipuwaaski aane kar'eti;

<sup>19</sup> Ululleni kaama wedey maktet fa kaamaas odtefanaaski aane kar'eti. Es kaamaason ode asuni meya: «Hanneen ekalo ooma kaama innok maktonaata» yit shiiphsete.

<sup>20</sup> «Waaga aamaason ta'ifaanane

shu'ak ichchera kitun.»

yifa ajajiis fayna boor'a wor'ak aane chimoto.

<sup>21</sup> Biiste wuzaas akamanon digsu sinna boor'a;

Musenu: «Digen; dey korkin» yi.

<sup>22</sup> Sinuntano nitto Tsiiyonki aamaaski tai'setiwa; bar dey hayewa Ha'oosi katama samaki Yerusalemwa. Girak zuuttese showo kuma faadtoni Ha'oni wosiyaasikitoki tai'seseti.

<sup>23</sup> Sunbesiis samak tichchena; uuzzani meeni maabaraaski; zuuttambaase asiista mangsu kar'ni Ha'ooskinawa tuum sinaason dane ookoni meeni ayyanaasikitokina tai'setiwa.

<sup>24</sup> Gaddo teyyani kaamni ganeya sina Yesusniki; Abelni hannaastan wayya sina baron makefa barkinawa wir'te hannaaskina tai'seti.

<sup>25</sup> Es baron makefa baron aafa ephphatooni wuza unoytimato arutiwa. Es Ha'o asuniki kamo

---

\* **12:18** «Siinani aamaaski» yifa bar Girikni matsafaassi aafa

daastak makefana kabaasik aafa odoni wuza yise baasso aatte kesa shaksetennen eekin arutiwa yistera saman makte baron ephpha too shakaanine aakkak aatte kesak chimanirinso?

<sup>26</sup> Es kabaasik kaambaas daason shorki. Sinuntano hash «Daason koi'ba sinnoynaron isarga hepsa samaason gedda shorkuna» yit teyya giri.

<sup>27</sup> Es: «Isarga» yifa kaamaas besifanaas shorkonoy wuzaasikito zagira foonak; shorkefa bar wedey teste wuzaasikito tishiktonir sinbaasongwa.

<sup>28</sup> Ese inno shorkonoy taatooson ephphatoonir sinna boor'a Ha'ooson galattoniwa. Barin girsuni ugnak ulfinaknawa digak barik wostoni.

<sup>29</sup> Futoosik Ha'oniis kiichifa geyawa.

## 13

### *Ha'ooson Girsifa Wosto*

<sup>1</sup> Wonna wonna nittotna nittotna ayna ayna asi keeshtanniti foon.

<sup>2</sup> Irbanin ephphe irbasuuson daagotiita. Ekka irbani meyanon ephpheteesere irbasit feeseten isa isa meya arunoy Ha'oosi wosiyanon ephphe irbasisete.

<sup>3</sup> Baassoneen ane taatetine faaron zagira taatoni meyanon safaroti. Nitto dey baassosimato shana ephpheteerne feer sinna shana ephpheteesefe baassotin safaroti.

<sup>4</sup> Ephne girune zuuttambaase asik ulfinto sinun. Wobeta sinefe baassostanawa gerkesefe baassostana Ha'oos mangsu kar'nir sinna boor'a abane intone amanto yo'gisere ephne girune asin kiinsusoneeta.

<sup>5</sup> Waagni keeshtanaastan wokti; Nittok fayiis hoorona; Ha'oos: «Aafa ha'una wuza; dey isanne aafa beyana wuza» yiwa.

<sup>6</sup> Es bari boor'a amantok;  
«Daamiis taan argasuna;  
aafa digona wuza;  
asu taan awu zaguk chimnirin?» yifeni.

<sup>7</sup> Ha'oosi kaamanon zeemme nittok make zoon-sintiisakitonin daagotiita; baasso foosonnawa wostobesiisi gaananonna safarok amantobesiisik zoonustosoti.

<sup>8</sup> Yesus Kiristoos hazo sinun hawung dey koi'baneen kar'e barnurwa.

<sup>9</sup> Ora ora tesa assuk oottera hamatiita. Nibniis muuni sitiriison oodak sinnoynamato Ha'oosi otmak sinfaanine ma'arwa. Es muuni sitiriisik zoonuste asuni meyak aane ke'a.

<sup>10</sup> Inno imfeni shoo'a faar. Sinuntano durkani-issi wostesefe maagni meya es maa'a imtefana shoo'aasta fa muuson ephphe muu aane faqqadtowa.

<sup>11</sup> Ayhudni meeni maagni gaanynye meeni gaanynyaas boor'ni fakini dana imfa waagni hannaason ephphe kortoosi kortosi girife. Sinuntano kiti waagaasi asha ke'eessin gero kessa kiichchea.

<sup>12</sup> Esiisimato Yesus daraasin basa teetni hannaasik korto zaguk katamaasi finynyaneen gerakalo shana epphete.

<sup>13</sup> Ese inno dey ke'eessin kessa barki hamani. Bar eppheteena Salphinaason haa'er siinani.

<sup>14</sup> Inno hanneenti yooni katamaasontu oodtifenitano han daastak zagira fooni katamani aafawa.

15 Ese Yesus Kiristoosniki kamo galatni maa'aason yeetunoy Ha'oosik imani. Esiis dey sunbaasik zaala makefa noonooskin imtoni galatni gaanaaswa.

16 Ma'a wuza zagusonnawa nittok fayiison oomiisik haa'asonna daagotiita. Ha'ooson girsifaas es effatena maa'aaswa.

17 Nitto zoonsiisakitonik ajajamoti. Baasso ha'suusi sikalosi sinoti. Baasso nitto kaasi chowak mamustosone wuza faar sinna boor'a guziretu yersefe. Nitto baassok ajajamefaatine wostobesiison girak wostosone. Es bar sina shakaanane wostobesiison suumoktu wostosone. Es bar dey nittotin miir'er.

18 Innok shiiphoti; kayma kanuni faar sinnamato futok ariratu faani. Aaffa ugnaknu sinun ma'a amalak fooniktu safarefeni.

19 Akamanon guzira shiiphotik zaggira mamsifanaas taptak nittoki wolla yoonakwa.

### *Koi'aastaki Eebba*

20 Fantuusikitonni keemer sina arki Daamni Yesusnin koi'ba foonto teyyani kaamni hannak kitun kabgi nagani Ha'oos;

21 Fiqadibaason koi'suk chimatik ma'a wuza zuuttambaase asik nittotin tuum zagawung. Baron girsuni wuzason dey Yesus Kiristoosniki kamo innoossi zagun. Yesus Kiristoosnik koi'ba foontonon ulfina sinun! Aamin!

### *Koor'uba*

22 Ayni meyane! Han nittok kawunanon tichina han kiitoni wosiyaason fakiyak ephphatootik zag-gira shiiphewungwa.

<sup>23</sup> Ayni Ximotiyos taatoni keerun kesnamato arutik sholefaungwa. Tai'non hani yeefaanane barneen ane yaara nittotin biyanawa.

<sup>24</sup> Nittotin zoonsife baassoknawa Ha'oni asuni meyakna zuutira naga makoti. Xaliyanun sina baasso naga nittok ooshshesete.

<sup>25</sup> Ha'oosi otma nittoneen ane sinfawungwa! Aamin!

**Gaddo Teyya**  
**The New Testament in the Yemsa language of Ethiopia,**  
**Latin script**

copyright © 2025 The Word for the World International

Language: (Yemsa)

Contributor: The Word for the World International

---

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-06

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 5 May 2025 from source files dated 6 May 2025

7608a66e-9602-5623-89f0-436ebf008df3